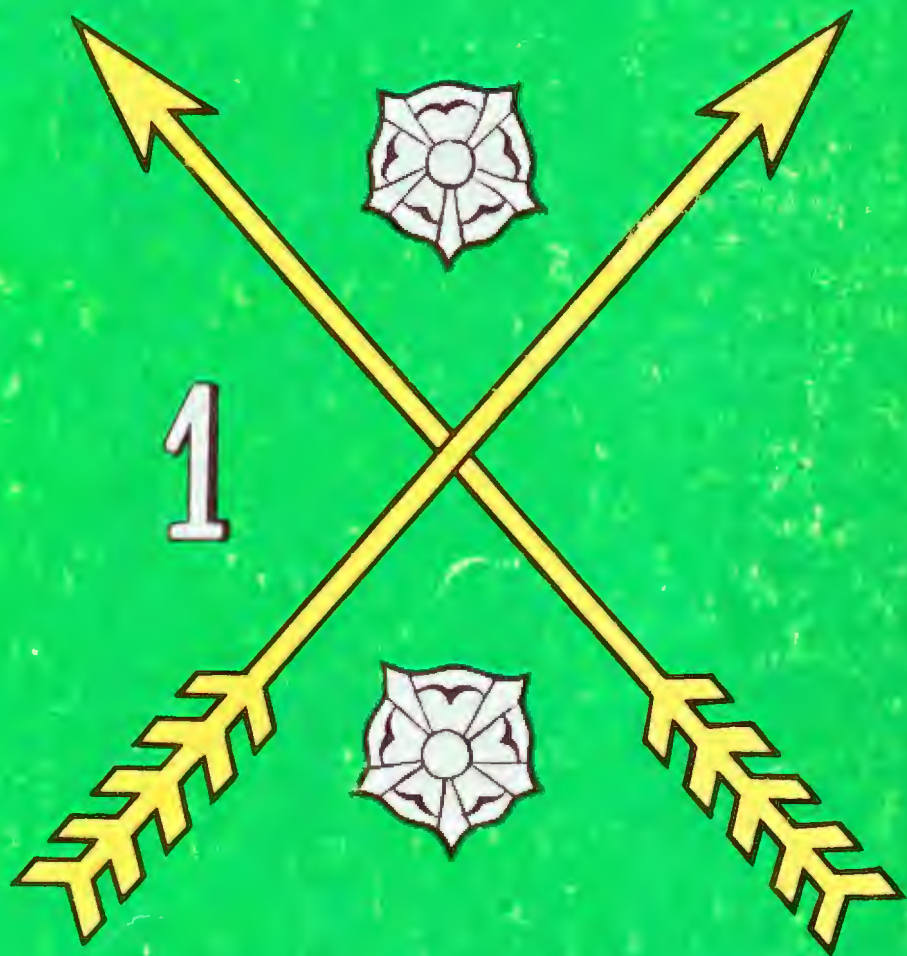

ETUPYÖRÄ

ETUPYÖRÄ

Päätoimittaja maj Lauri Kymäläinen

Toimitussihteeri kapt P Tikkanen

Taloudenhoitaja rva Anneli Juujärvi

Kansi taiteilija Lasse Talosela

puh Sodankylä varuskunta/3

Pankki KOP

POLKUPYÖRÄPATALJOONA 1

JÄÄKÄRIPATALJOONA 1

POHJANMAAN JÄÄKÄRIPATALJOONA

LAPIN JÄÄKÄRIPATALJOONA

2/72

KIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ KALEVA — OULU 1972

Suuren naapurimaamme korkea kenraali oli vierailmassa maassamme kuluneena kesänä. Tutustuessaan erääseen perinteistä rikkaaseen ja mainehikkaaseen joukko-osastoon hänelle mm. esitettiin pukuesittelyn muodossa tämän joukon historiaa läpi vuosisatojen nykypäivään saakka.

Esityksen jälkeen korkea vieras lausui puheessaan suunnilleen näin: »Näimme historiaa pukuesittelynä niistä sotilaista, jotka ovat taistelleet ja edelleen taistelevat Suomen puolesta. On erittäin miellyttävää, että tämän päivän sotilas muistelee lämmöllä niitä, jotka ovat taistelleet vapauden ja isänmaan puolesta.»

Annetaan siis kunnia heille, kenelle kunnia kuuluu.

Kauniina heinäkuun sunnuntaina kävin tapaamassa miehiä, jotka ovat taistelleet Suomen puolesta. Miehiä, joista huomattava osa oli taistellut pohjoisella rintamalla, Suomussalmen suunnalla Talvisodan PPP 6:ssa.

Tämän johdosta en kuitenkaan käynyt näitä vanhoja sotureita tapaa-massa, vaan siksi, että jokainen heistä oli noin 35—40 vuotta sitten palvellut sen pataljoonan riveissä, jonka perinteitä me vaalimme.

Sain tavata lähes 70 Terijoen jääkäriä Lappi TI:n kirkolla, parikymmentä kilometriä Raumalta sisämaahan. Tämä vankka jääkärijoukko ei ollut kokoontunut muistelemaan sotaa, vaan nimenomaan rauhanaikais-ta varusmiespalvelustaan Terijoella, joukko-osastossa, jonka nimen lausuminen jo pelkästään toi selvän ylpeyden tunteen, vuosikymmenienkin takaa. Jos on pitkät lomamatkat nykyisellä Lapin jääkäriillä, sitä samaa ne olivat tuolloin satakuntalaisen Lapin pitäjän ja sen lähiseutujen pojilla, tuollaista 500 km:n luokkaa. Kun otetaan lisäksi huomioon senaikainen rautatiekalusto ja junien kulkunopeudet ei ole ihme, että vanhat jääkärit olivat vajaan vuoden aikana käyneet kotona vain kaksi kertaa, parhaat kolme.

Sotilaallinen kuri ja järjestys oli ollut tiukkaa sekä koulutus kovaa ja vaikka välissä oli vielä kaksi käytyä sotaa, niin siitä huolimatta nämä veteraanit kokoontuivat muistelemaan Terijoen aikoja ja varusmiespalvelustaan. Tai ehkäpä juuri siitä syystä.

Jos näin on, että vuosikymmenien takaa kokoonnutaan sen joukko-osaston tunnuksien merkeissä, jossa on suorittanut varusmiespalveluksensa, on tuo joukko-osasto jättänyt lähtemättömän kuvan itsestään. PPP 1:n ja sittemmin JP 1:n on täytynyt todella olla h y v ä joukko-osasto, koska näin on käynyt.

Nämä vanhat jääkärit tunsivat hyvin sen Joutselän patsaan, joka on seisunut Kivennavan pitäjässä. Lapin jääkäreillä on myös oma Joutselän patsaansa, joka seisoo Sodankylän kasarmialueella. Sen äärellä me nykyiset jääkärit järjestäydymme useita kertoja vuodessa, kesäisin jopa kerran viikossa iltahuutoon. Ainakin tuolloin, tuon patsaan äärellä on syytä muistaa, että sen kuparilevyissä on sodissamme JP 1:n riveissä kaatuneiden jääkäreiden nimet. Ja että jo vuosikymmeniä sitten samanlaisen patsaan äärellä on ollut jääkärijoukko, joka edelleen ylpeydellä muistelee varusmies-aikaansa. On muistettava siksi, että meidän tulee todella antaa kunnia kaikille heille, joille kunnia kuuluu; kaikille niille jääkäreille, jotka ennen meitä ovat tässä pataljoonassa saaneet koulutuksensa isänmaan puolustajiksi, taistelleet sen riveissä sodan ankarina vuosina antaen jopa henkensä meidän jälkeijävien puolesta.

Voimme olla ylpeitä sotilaallisista perinteistämme. Niille antavat arvon meidän vieraammekin.

Näissä mietteissä tervehdin Teitä, Etupyörän lukijat.

Kalevi Maunula

SOTILASPERINTEISTÄ ELI MIKSI VIHREÄLAATTAINEN JÄÄKÄRI TERVEHTII OIKEALLA KÄDELLÄ

1600-luvulla eurooppalainen tapa sai uskonnollisen sävyn. Sotilas tervehti kohottamalla oikean käden tavasta kohti peukalo, etusormi ja keskisormi toisistaan erilleen ojennettuina. Ojennetut sormet kuvasivat Pyhää Kolminaisuutta.

Senjälkeen kun Englannissa 1800-luvulle mennessä luovuttiin leveälle- risen hatun kohottamisesta ja sitten vasemmalla kädellä tervehtimisestä on sotilastervehdys vakiintunut samantapaiseksi eri maiden armeijoi- sa. Niinpä pohjoismaissa ja esimer- kiksi Sveitsissä tervehditään kuten meillä. Amerikassa tervehditään aina kättä kohottamalla olipa sotilaa- la lakki päässä tai ei. Neuvostoliit- tossa aloitetaan tervehtiminen 5—6 askelta ennen esimestä. Lakki päässä tervehdittäessä viedään oi- kea käsi päähineeseen, vasen käsi pidetään liikkumatta reidellä. Paljain päin oltaessa tervehditään kääntä- mällä päätä ja painamalla molem- mat kädet liikkumattomiksi reisiä vasten.

Sotilasperinne on yhtä vanhaa kuin ihmiskunta ja sotilastervehdyk- sen historia on yhtä vanhaa kuin ar- meijat. Historian kuluessa sotilas on tervehtinyt sekä vasemmalla että oi- kealla kädellä, koskettamalla tai ko- hottamalla päähinettä, paljastamalla kasvonsa tai kumartamalla.

Alkuperäisin lienee tervehdys, jol- loin kaksi toisensa tapaavaa sotilas- ta kohottivat molemmat oikean kä- tensä osoittaakseen olevansa ilman asetta. Tässä ilmenee samalla soti- lastervehdyksen toinen peruspiirre. Tervehdys on ele, joka eri aikaka- sina on merkinnyt veljeyttä ja kohtel- iaisuutta, yhteistä aatetta ja uskollis- uutta, yhteenkuuluvuutta ja luotta- musta.

Sotilastervehdys on hyvin saman- tapainen ja - merkityksinen eri puo- lilla maailmaa. Maiden välisiä eroja kuitenkin on, joten sotilastervehdys on myös joukkotunnetta lujittava tunnusmerkki. Puolustusvoimissam- me käytössä olevan tervehdystavan alku juontaa keskiajan ritariperin- teeseen; ennen turnajaisvastustajan- sa kohtaamista taistelijat kohottivat oikealla kädellään kypäränsä silmik- koa veljeyden ja kohteliaisuuden merkiksi.

Puolan armeijan tervehtimistapa, joka periytyy 1800-luvun alkupuolel- ta, on muista poikkeava. Puolalai- nen sotilas vie oikean käden etu- ja keskisormen päähineen lipan reu- naan oikean silmäkulman yläpuolel- le kämmenpuoli eteenpäin ja muut sormet nyrkissä. Ojennetut sormet symbolisoivat käsitettä "Kunnia ja Isänmaa."

Sotilastervehdyksen pitkä perinne voidaan sveitsiläisen lähteen mu- kaan pelkistää osoittamaan:

VELJEYTTÄ kahden ihmisen välil- lä, jotka ovat omistautuneet yhtei- selle aatteelle,

KOHTELIAISUUTTA, joka perus- tuu esimiehen kunnioitukseen ja keskinäiseen arvonantoon sekä

LUOTTAMUSTA esimiehen ja alaisen välillä.

Puolustusvoimemme käytössä oleva jääkäriin kelta—vihreä kaulus- laatta periytyy aselajivärien käyt- töntulosta 1600-luvulta.

Asetekninen kehitys ja asepuvun värikkyyden kehitys ovat kautta aikojen kulke- neet peräkkäin; tulivoiman lisäänty-

essä on ollut pakko vähentää maalin näkyvyyttä eli muuttaa sotilas puvul- taan yhä näkymättömämmäksi.

Historiallisia tunnusvärejä ovat ol-leet mm ruotsi-suomalaisten sini- nen, vihreä ja keltainen, englantil- laisten punainen, ranskalai- sten valkoinen ja pressilaitosten "kuninkaan sininen." Viimemainittua perua lie- nee myös "mariininsininen" jota ta- vataan nykyään siviilihallinnon eri alojen virkapuvuissa, sotalaivastois- sa palvelevien puvuissa ja meillä esimerkiksi kadettien juhlapuvussa ja Kaartin Pataljoonan kauluslaatan pohjavärinä.

Vihreä, metsän väri, kuvaa hyvin jääkäriin taisteluympäristöä. Sana- han on alunperin tarkoittanut "met- sästäjää". Ensimmäiset jääkärijou- kot olivatkin erityisesti metsätaiste- luihin koulutettuja valiojoukkoja.

Tämä väri on alusta lähtien ollut Itsenäisen Suomen jääkärien tun- nuksessa, aluksi olkaimissa ja myö- hemmin kauluslaatan pohjavärinä.

Kun ennen nykyistä kenttäpukua käytössä ollut puku m/36 vahvistet- tiin, laattaan liitettiin keltainen reu- nus. Keltainen on meillä, kuten eräissä muissakin maissa, ollut rat- suväen tunnusväri. Voitaneekin tul- kita niin, että jääkäriin laatan keltai- nen reunus kuvaa nopeutta ja isku- voimaa.

Sotilaspuku on aina ollut kantajal- leen veloitteena ja joukolle yhtenäis- yyttä korostavana tunnuksena. Vast- ta tämän vuosisadan sodissa pu- kuun on tilanteen niin vaatiessa alettu suhtautua käytännön näkö- kohdat huomioonottaen.

Jääkäripataljoona 1:n komppania valmistautui tammikuun 25. päivän vastaisena yönä vuonna 1940 taiste- luun Kollaan "Tappokukkulan" val- taamiseksi. Heräsi kysymys kaulus- laattojen ja tunnuksien poistamisesta. Komppanian päällikkö ratkaisi asian: "Ei! Me ollaan jääkäreitä ja jääkäreinä kuollaan."

Siihen taisteluun uupul moni jää- käri. Mutta tehtävä suoritettiin — vä- rien velvoite tunnettiin ja täytettiin.

L. K.

LAPIN JÄÄKÄRIPATALJOONAN STANDAARI

Lapin Jääkäripataljoona on saanut talon arvonsa mukaisen standardin. Sen on suunnitellut pataljoonamme komentaja everstiluutnantti Kalevi Maunula. Varat viidenkymmenen standardin hankkimiseen on lahjoittanut JP 1—LapJP:n Kiltä ry.

Standaari luonnehtii hyvin joukko-osastomme sijaintipaikkaa. Sen alakentässä on jääkärin keltainen, muodoltaan matemaattinen tunturin laki. Yläkenttä on jääkärin vihreä kuvaten Lapin taivasta. Sen keskellä on nelisakarainen, tyyllitelty pohjantähti, samanlainen kuin on pataljoonan joukko-osastotunnuksessa. Keltaisessa alakentässä on vihreällä pataljoonamme nimi.

Ensimmäisenä standaari luovutettiin puolustusministeri Sulo Hostilalle ja Pohjois-Suomen Sotilasläänin komentajalle kenraaliluutnantti Mikko Sistolle. Seuraavana sai everstiluutnantti Kalevi Maunula standardin tekijäkappaleen.

Standaarilla on oma tarkoituksensa. Sen saa kustakin saapumiserästä paras varusmiesjohtaja sekä jääkäri tunnustuksena hyvästä varusmiespalveluksesta. Ensimmäisenä varusmiehenä sen sai kesäkuussa kotiutuneista jääkäreistä korpraali Jukka Kullervo Arola.

Standaari luovutetaan myös aivan erityisesti kunnostautuneelle pataljoonan edustajalle kuten esim henkilökohdaisen puolustusvoimien mestaruuden saavuttaneelle. Heinäkuun 31. päivänä sai tässä tarkoituksessa ensimmäisen standardin puolustusvoimain mestaruuden uinnissa saavuttanut upseerikokelas Matti Sirkka.

Standaari voidaan luovuttaa myös pataljoonasta pois siirtyvälle kantan henkilökuntaan kuuluvalla, joka ei saa pataljoonan pienoislippua, mutta on kunniaakkaasti palvellut Lapin Jääkäripataljoonan riveissä.

Standaari voidaan myös luovuttaa pataljoonan ulkopuoliselle virastolle, järjestölle tai yksityiselle henkilölle, tai viranomaiselle, jonka työ Lapin

Jääkäripataljoonan hyväksi on ollut tunnustuksen arvoinen. Näissä merkeissä everstiluutnantti Maunula luovutti 9. 6. 1972 standardin Sodankylän kunnalle, Sodankylän seurakunnalle, Metsähallituksen Sodankylän hoitoalueelle, Sodankylän nimismiespiirille, Liikkuvan poliisin Sodankylän komennuskunnalle, Sodankylän sotilaskotiyhdistykselle, Sodankylän upseerikerholle, Sodankylän aliupseerikerholle, JP 1—LapJP:n Kiltä ry:lle ja Rovaniemen Varuskuntasoihtokunnalle.

SOTILAANA — KRISTITTYNÄ?

"Pitääkö sotilaan mennä myös kirkkoon kivääri kädessä? Voiko kristitty olla sotilaana ja sotilas kristittynä?" Näin saattaa kysyä joku mielessään.

Raamattu kertoo sadanpäimies Korneliuksesta ja nimittää häntä jumalaapelkääväksi, vaikka hän oli mennyt mukaan verisiin sotatoimiin (Apt 10). Käykö päinsä tehdä velvollisuutensa sotilaana ja olla samanaikaisesti jumalaapelkäävä?

Maailmanhistoria on verellä kirjoitettu. Se ei ole mikään salaisuus. Julmuudet, taistelun äänet, veri ja kyyneleet ovat historian jäljet. Kaikki johtuu vallanhimosta ja ihmisten itsepäisyydestä, joita Raamattu kutsuu synniksi. Toisaalta, yhä uudelleen ja uudelleen muodostuu valtiopäijärjestyksiä, jotka pitävät huolta jonkin aikaa oikeudesta ja järjestyksestä, ja siten takaavat kansalaisilleen rauhallisen elämän. Sen voivat valtiot toimeenpanna vain vallan sopiisin ja sotalaitoksen avulla. On Jumalan tahto, että on sellainen järjestys. Hän itse on sen asettanut, ettei hänen luomakunnastaan tulisi ennen aikaista kaaosta.

Kristityt tietävät, että valtion valankäyttö on tarpeellinen. Se on Luojan tahdon mukainen. Se täytyy olla, jotta ihmiset voisivat edes josain määrin elää rauhassa. Siksi emme ainoastaan tunnustaudu tä-

män järjestelmän kannattajiksi, emmekä voi puhua sen eduista, vaan olemme valmiit myös sitä tukemaan: tietoisina kansalaisina, virkailijoina ja myös sotilaina.

Mikään valtio ei voi luopua vailankäytöstään. Kristityt eivät jätä tätä välttämätöntä valankäyttöä vastuuttomille ihmisille, vaan asettuvat itse sen palvelukseen. Mikäli on tarpeellista he käyttävät sitä hyväksi. Jumalan ja lähimmäisen edessä ollaan myös valmiina uhrauksiin sen puolesta.

Sotilas Korneliuksesta sanottiin, että hän tuli muiden uskovien tavoin täytetyksi Pyhällä Hengellä. Kysymme: "Eikö hänen täydy ensin luopua aseista, jotta Jumalan Henki voisi tulla häneen? Voiko olla mahdollista, olla täytetty Pyhällä Hengellä ja tehdä velvollisuutensa sotilaana?" Jumalan Henki ei aseta ehtoja. Hän kutsuu ihmisiä seuraamaan Kristusta kysymättä heidän ammattiaan. Ei mikään ammatti saa Jumalan erityisuosiota. Sotilas voi pitää aseensa, muurari kauhansa ja pappi Raamatunsa. Jumalan Henki tulee uskovan sydämeen opettamaan, kuinka hän voi käyttää työkalujaan.

Meidän ei siis tarvitse heittää pois aseita, vaan sen, mikä meitä todella estää tekemästä Jumalan tahtoa.

Kristittynä sotilaana eläminen tarkoittaa luottamista Kristukseen eikä mihinkään uskonnon korvikkeeseen, jota meille tarjotaan. Se tarkoittaa edelleen anteeksiantamuksen hengessä elämistä, vaikka meidän täytyykin tiukan paikan tullen käyttää valtaa.

Loppujen lopuksi tämä koskee koko elämäämme. Meidän tulee ymmärtää kaiken vallan ja valtioiden tilapäisyys. Tässä tilapäisyydessä tahdomme puolustaa itseämme, mutta samalla olla valmiit Herran ilmestymiseen. Siksi emme voi kadottaa sydäntämme mihinkään maalliseen valtaan.

Voiko siis sotilaana olla kristitty ja kristittynä sotilas? Kyllä, Jumalan avulla.

Sotpast
Kokelas

A Hautamäki

IN MEMORIAM

YLILUUTNANTTI YRJÖ TURUNEN

Yliluutnantti Yrjö Reinhold Turunen kuoli 15. 7. Kuopiossa. Hän oli syntynyt 3. 11. 1900 Kuopiossa.

Hän palveli varusmiehenä vv. 1920—21 Terijoella PPP 1:ssä, kanta-alipseerina samassa joukko-osastossa vv. 1922—40 sekä Jääkäripataljoona 1:ssä (PPP 1) upseerina vv. 1940—50. Merkittävimmän osan elämäntyöstään yliluutnantti Yrjö Turunen suoritti Jääkäripataljoona 1:n adjutantina ensin viime sotiemme aikana sekä niiden jälkeen pataljoonan rauhanaikaisessa sijoituspaikassa Vaasassa aina eroamisikänsä 3. 11. 1950 saakka.

Yliluutnantti Yrjö Turunen tunnettiin vanhan koulun tinkimättömänä sotilaana, jolle palvelususkollisuus oli osa elämäkatsomusta. Pitkän palvelusaikansa varrella hänestä kehittyi joukko-osastonsa tärkeimpiä hahmoja, joka tunsu sen niin sisältä kuin ulkoakin päin. Hänen luotettavuutensa asioiden hoidossa oli kaikkien arvostama. Yrjö Turunen ylennettiin kersantiksi 22. 10. 1921, väpeliiksi 30. 6. 1923, vänrikiksi 5. 7. 1940, luutnantiksi 9. 12. 1941 sekä yliluutnantiksi 27. 11. 1956. Yliluutnantti Turunen toimi usean vuoden ajan Terijoella PPP 1:n alipseerikerhon puheenjohtajana sekä Vaasassa JP 1:n kunnianeuvoston jäsenenä.

Siirryttyään eläkkeelle Yrjö Turunen muutti Kuopioon ja rakensi itselleen talon Julkulan omakotialueelle. Julkulassa Yrjö Turunen onkin tunnettu rakentajana sanan parhaassa merkityksessä. Erinomaisena oman kotitalon vaalijana ja puutarhanhoitajana hän sai useana vuonna kunniamainintoja sekä sijoituksia pihainhoitokilpailussa voittaen I palkinnon v. 1969. Hän osallistui myös vapaaehtoiseen väestönsuojelutoimintaan suorittaen mm. yleisen johtajakurssin v. 1962.

Siunaus suoritettiin 22. 7. 72 Kuopion tuomiokirkkoseurakunnan hautausmaan kappelissa sotilaallisin juhlamenoin. Siunauksen suoritti JP 1:n talvisodan aikainen sotilaspastori rovasti Väinö Hotti ja urkurina toimi JP 1:n riveissä palvellut direktor cantos majuri evp Ilmo Haario. Siunaustilaisuuden alussa lauloi piispa Paavalin johdolla Kuopion ortodoksisen kirkon kirkkokuoro.

Vainajan hauldalle laskivat omalsten lisäksi seppelleen muun muassa jatkosodan aikaiset JP 1:n palvelustoverit, Kuopion reserviupseerit, Kuopion sotaveteraanit ja runsas joukko ystäviä ja tuttavii. Muistotilaisuus oli Kuopion upseerikerholla. Tilaisuuteen oli lähettänyt surunvällitteluadressin muun muassa Lapin Jääkäripataljoonan komentaja.

IN MEMORIAM

SOTILASMESTARI AARNE ALBERT MERONEN

Suruviesti saapui tiettömän taipa-teen takaa erämaasta, sotilasmestari Aarne Albert Meronen, erämaitten ystävä on poistunut ikuisuuteen keskuudestamme. Pari päivää aikaisemmin lähdit rakastamaasi kaira-aa. Viesti sävähdetti meitä kaikkia tove-reitasi ja tuttaviasi. Äkillisen sai-rauskohtauksen aiheuttama poisme-nosi tuli meille suurena yllätyksenä. Suunnittelithan elämäsi vielä läh-tiessäsi toivorikkaana pitkällä tähtäimellä.

Tusimme Sinut kokeneena, tinki-mättömänä sotilaana. Sotilasurasi aikana olit saanut kokea paljon ja haavoittuessasi kaukana kotimaasta-si uhrasit terveytesi. Olit esimerkkinä meille nuoremmille loppuun asti.

Erämaitten ystäväenä kaipasit niitä. Suuri Luojamme antoi Sinun nukkua pois rakastamassasi ympäristössä, erämaan rauha ja kaunis Lapin luonto kesäisessä vihreydessään ympärilläsi.

Sotilasmestari Meronen oli syntynyt 3. 4. 1921 Kaukolassa.

Palveltuaan v. 1934—41 valtion rautateillä lähti hän vapaaehtoisena suomalaiseseen vapaaehtoispataljoonaan Saksaan. Sen riveissä hän suoritti varusmiespalveluksen v 41—43 ja jatkoi palvelustaan ryhmän- ja joukkueenjohtajana. Hän haavoittui v 1942.

Sodan jälkeen Aarne Meronen palveli 45—46 valtion rautateillä ja Pohjolan Liikenteessä. Vuonna 1949 hän tuli kersantiksi Jääkäripataljoona 1:een, mistä lähtien hän palveli kuolemaansa 16. 7. 1972 saakka samassa eli nykyisessä Lapin Jääkäripataljoonassa.

Sotilasmestari Aarne Meroselle oli myönnetty kunniamerkit: Mm 39—40, Rautaristi II, 42, Vm 2, 43, VM 1, 44, Saksan lähitst mit 42, Saksan haav mit hop 42, Saksan idän mit 43, Mm 41—45, SVR M kr 68, Vap sot sinristi 69, Vap eht patalj Mm 57, Pohj Vieren risti 57.

Sotilasmestari Aarne Meronen oli innokas ampuja, erä- ja kalamies. Häntä jäivät kaipaamaan vaimo ja lapset sekä palvelustoverien, ystävien ja tuttavien laaja piiri.

TEMMATTIIN SOTAINVALIIDEILLE, TERVEISIÄ UTSJOELTA

Sotainvaliidien auttamisessa on siirretty sotainvaliidiviikon aikana tapahtuneesta työavusta ajallisesti liukuvaan toimintaan. Apua annetaan silloin, kun he ovat kipeimmin sen tarpeessa. Niinpä Lapin Jääkäripataljoonasta käväisi iskuosasto heti juhannuksen jälkeen Utsjoen Outakoskella ja Inarin Nellimissä. Avun pyyntö oli näistä suunnista saatu jo keväällä ja työkohteita oli Outakoskella kolme ja Nellimissä yksi. Työt olivat sen laatuista, että komennuskuntaan tarvittiin erikoiskoulutuksen saaneita, aina rakennusmestareista lähtien.

Määräpäivänä lastautui kaksikymmentäkahdeksan varusmiestä sotilasmestari Aaro Lanton johtamana autoon ja nelisatakilometrinen matka alkoi tunturien maahan. Tunti tolokulla siinä sai autossa istua ennenkuin oltiin Tenon varressa perillä. Perillä heiluttiin urakalla ja jälkeä syntyi. Leski Kirsti Helanderin kotipihalle tehtiin navetan lattia sementistä. Talon karja pääsee syksyllä uusittuun navettaan. Uula Rasmus ja Niiles Kitti saivat pyytämänsä poltopuun tekoapua. Nellimössä heiluvat jääkäreiden lapiot ja sotainvaliidi Vieno Inkilän vesijohdot tulivat paljon valmiimmiksi.

Tempauksen merkeissä pistäytyi pataljoonan komentajan sijainen majuri Lauri Kymäläinen katsastamassa töitten sujumista ja tervehtimässä pohjoisten työkohteiden isäntäväkeä.

TOIMITUKSEN NURKKA

Onpas ollut oikein vilkas Etupöytä-räkausi.

Kesäkuun 4. päivän valtakunnallinen paraati oli Rovaniemellä Pohjois-Suomen Sotilasläänin joukko-osastojen yhteisen sotaharjoituksen päätteeksi.

Lapin jääkärit olivat edustavimmat, kuului sivustakatselijoitten mielipiteenä paraatista ja ohimarssista. Mutta niinhän pitää ollakin.

On ollut vieraita Ruotsista, Puolasta ja Unkarista saakka. Ruotsin maavoimien komentaja kenraaliluutnantti Almgren vieraili Lapin Jääkäripataljoonassa 15. 6. ja 17. 6. Puolan kansantasavallan puolustusministeri kenraali Jaruzelski seurueineen. Kesäkuun 26. päivänä oli vuorossa unkarilaiset naisvieraat. Tuntuipa noihin aikoihin sille, että varuskuntamme on vierailukohde, matkailunähtävyys, jota kaikille Puolustulaitoksen vieraille esitellään.

Ennätysmäisen helteinen on ollut

Lapin kesä. Neljä viikkoa pysytteli lämpötila päivisin kolmissakymmenissä ja ylikin. Ei ole ollut miesmuistiin tällaista intiaanikesää. Tekisi mieli jatkaa tuohon vielä, että — eikä tuu.

Hellesäästä on ollut oma riesansakin. Sääskiä ja paarmoja on ollut niin valtavasti, ettei liioin sekaan ole mahtunut, ei ainakaan ilman tepsivä voiteita ja myrkkijä.

Saivatpa jääkärit heilua heinäkuun alussa kiivaammin metsäpaloissa kuin heinämiehet. Parhaalla aikaa oli peräti kaksitoista sammuuskohdetta ympäri pitäjää. Mutta selvittiinhän siitäkin.

Pataljoonan "arkipäivä" on ollut tavanomaista, tiukkaa koulutusta Tarkka-ampujamajon kilpailu on voitettu ennätystuloksella. Se velvoittaa kesäkuussa palvelukseen astuneita näyttämään taitonsa, murskaamaan ennätykset.

Toimitus/Pee-Tee

Annettu apu ei ollut tietenkään suurta, ratkaisevaa laatua. Paremminkin se oli nykyisten Lapin jääkäreiden kädenojennus miehille ja heidän perheilleen, jotka täyttivät tehtävänsä armeijamme riveissä sodan aikana ja saivat haavoittuessaan ikuiset muistot uhrautuvaisuudeltaan. Tempaus syrjäisimmässä toi-

minta-alueemme kolkassa osoitti invalideille ettei heitäkään ole unohdettu ja ehkenpä se lujitti heidän uskoaan tulevaisuuteen. Mukana olleille jääkäreille retki antoi myös paljon. Se oli kahden polven sotilaiden kohtaaminen ja suhteiden luominen jylhän Lapin maiseman keskellä.

SIHTEERILLÄ ON ASIAA!

Jäsenmaksujen keräys on taas tältä vuodelta ajankohtainen. Olen jo aikaisemmassa numerossamme ilmoittanut osoitteen ja maksun suuruuden, mutta on ymmärrettävää tällaisen tekstin unohtuminen. Tästä syystä olemmekin saaneet Etupyörän tilausmaksuja ja jäsenmaksuja kovin vähäiseltä joukolta. En kuitenkaan usko, että kukaan jäsenistämme rahasumman takia (mk 15,00 Etupyörä + jäsenmaksu) jättäisi summan suorittamatta, vaan se unohtuu muitten kiireitten keskellä. Niinpä liitämmekin tämän numeron mukaan pankkisiirtokortin, joka on valmiiksi täytetty. Tarvitsee vain ottaa kortti mukaan seuraavalla kerralla pankissa käväistessä ja asia on hoidettu. On myös huomattava, että Kiltamme rahavarat eivät ole mitkään päätä huimaavat, joten nämä jäsenmaksutkin ovat kovin hyvään tarpeeseen. Samoin Etupyörän painatuskustannukset ovat huomattavaa luokkaa rahaliikenteessämme, joten tilausmaksut ovat tervetulleita. Ilmoituskustannuksilla emme pelkästään pysty lehtea kustantamaan. Ilmoituksia ottaisimme kovin mielellämme lehteesimme myös ulkopuolelta Sodankylän, koska Sodankylän liikelaitokset olemme kolonneet läpi jo moneen kertaan. Näissä ilmoitusten hankkimisessa toivomme apua jäseniltämme.

Aina joskus tulee kyselyjä 50-vuotiahistoriikista. Meillä niitä vielä on ja toimitamme sellaisen niitä haluaville. Ymmärtääkseni näitten historikkien käyttö olisi sopivaa mm. joissakin res. ammunnoissa tai

YHDYSVALLOISTA ALOKKAAKSI LAPIN JÄÄKÄRIPATALJOONAAN

Minä olen asunut Yhdysvalloissa noin kuusi vuotta. Anoin vuotta ennen kutsuntojani tänne Lappiin, koska kaipasin vaihtelua ja olin juuri tullut ylioppilaaksi eikä minulla ollut muita tulevaisuudensuunnitelmia. Tänne Lapin Jääkäripataljoonaan tultuani huomasin, että Amerikan ja Suomen välillä on paljon eroja.

Yhdysvalloissa olin asunut Lexington, Kentuckyssa ja West Lafayette, Indianassa. Nämä kummatkin kaupungit ovat sen verran pieniä, että niinsanotusta "suuresta maailmasta" en voi puhua mutta kyllä nämäkin kaupungit ovat Amerikalle tyypillisiä. Kaikkein silmään pistävin ero Suomen ja Amerikan kaupunkien välillä on siisteydessä ja huollossa. Amerikassa kun kulkee kohti kaupungin keskustaa, talojen kunto ja yleinen siisteys huononee. Siellä tuskin taloja koskaan kunnostetaan, kun talo alkaa rappeutua, muuttaa sen omistaja uuteen taloon kauemaksi keskustasta kunnes sekin ränsistyy. Näihin vanhoihin taloihin sitten joutuvat köyhät muuttamaan, eikä heillä ole rahaa kunnostaa niitä. Kun ovat koditkin niin huonokun-

muissa kilpailuissa palkintoina. Näillä toimenpiteillä tuemme Kiltamme ja ylläpidämme maanpuolustushenkeä.

Eipä sitten taas muuta, kun hyviä metsästysilmoja koko syksyksi.

Killan sihteeri

Orvo Myllykoski

toisia niin tulee ihmisistäkin välinpitämättömiä. Pihat ja kadut ovat myös likaisia ja roskia täynnä. Kyllä täällä Suomessa ja varsinkin Lapin Jääkäripataljoonassa siisteydestä pidetään huolta.

Se paikkakunta jossa minä asuin oli sen verran tiheään asuttu ettei siellä paljon luontoa nähnyt. Kaikki metsät oli kaadettu tehtäessä tilaa pelloille ja rakennuksille. Suurin osa maata on yksityisten henkilöiden käsissä eikä yksityisalueilla saa kulkea. Luonnonpuistoja kyllä on, mutta ei niitä montaa ole ja ne ovat usein kaukana kaupungeista ja asutuskeskuksista ettei niissä usein voi käydä.

Tämä luonnon kaipuu oli ehkä suurin syy anomukseeni Lapin Jääkäripataljoonaan ja tarkemmin sissikomppaniaan. Sissinähen kuljetaan paljon metsissä ja opitaan erämies-taitoja ja retkeilyä kesäisin ja talvisin. Sen lisäksi voi vielä lomillakin retkeillä Lapissa.

Koko elämäntyylillä Amerikassa on myös erilaista kuin Suomessa. Yhdysvalloissa työskennellään kovasti ansaitakseen mahdollisimman paljon rahaa. Rahallansa he sitten ostavat kaikenlaista tavaraa; on mukavuutta lisäävää, kuten autot, radiot, televisiot, sähköiset keittiövälineet, tiskikoneet, naisilla vaatteita vaikka millä mitalla ja muita kauneudenhoitovälineitä. Vapaa-ajanviettovälineitä, kuten moottoriveneitä, retkeilyvarustuksia, urheilutarvikkeita, pelejä ja lapsilla leluja. Ja sitten he elävät elämänsä yhdessä paikassa tavaroittensa kanssa ja ajattelevat, että kyllä heillä on sitten mukavat oltavat.

Suomessa ei pingoteta niin eikä olla niin rahanahneita, vaikka se mukavuuksien kerääminen alkaa levitä Suomeenkin. Täällä ovat ihmiset paljon rennompia kun he eivät pingota ja kilpalle keskenään rahasta.

Kyllä minä Lapin Jääkäripataljoonassa kaipaamaani vaihtelua saan. Vielä näitten erojen lisäksi opin hyvin järjestelmälliseen ja säännölliseen elämään.

Alokas K Teräslinna

3. JK

HAVAINTOJA OPPILAS- KUNTATOIMINNASTA

OPPILAS TAUNO TURUNEN

Reservialiupseerikoulun toimintaan liittyy normaalin palveluksen ohella oppilaskuntatoiminta, jonka periaatteet on määritelty oppilaskunnan säännöissä. Oppilaskunnan tarkoituksena on pääasiassa vapaa-ajan harrastustoiminnan järjestäminen ja käytännössä voi oppilaskunta toimia myös eräänlaisena opilaiden etujärjestönä, joka tekee esityksiä koulun johdolle.

Toimiessani kurssin 1/72 oppilaskunnan puheenjohtajana minulla oli mahdollisuus seurata miten oppilaskunta muotoutuu sellaisessa ympäristössä kuin reservialiupseerikoulu on ja millaisissa puitteissa sen on mahdollista toimia sekä miten oppilaskunnan jäsenet ottavat tämän toiminnan vastaan.

Oppilaskunnassa vallitsee pakkojäsenyys, joka kaiken muun pakollisen tavoin herättää jäsenissään murinaa. Kuitenkin on käytännössä pakkojäsenyys välttämätön jos oppilaskuntatoimintaa halutaan pitää viireillä. Kovin suurta rasitetta ei pakkojäsenyys aiheuta, sillä tämä kurssi ei määrännyt jäsenmaksua lainkaan, mutta jo ne pienet vapaa-ajan menetykset, jotka yleiskokoukset aiheuttivat, synnyttivät kireitä tunteenpurkauksia useiden jäsenten taholta. Jo tämä pieni seikka osoittaa, että valtaosa oppilaista ei meillä oppilaskuntaa suinkaan omakseen, vaan luokittelee sen tiukasti muuhun palvelukseen liittyväksi, joskus jopa suorastaan "käyrää" nostattavaksi toiminnaksi. Kun ajattelee niitä puitteita, joissa oppilaskunta joutuu toi-

mimaan niin tällaista reaktiota ei kannata edes ihmetellä.

Vaikka siinä vaiheessa, kun toimihenkilöt oppilaskunnalle valitaan, tovereiden tuntemus on heikko, muotoutuu hallitus kuitenkin varsin mukavasti oppilaiden parhaimmiston kuuluvaksi. Tämä on helppo huomata siinä vaiheessa kun korpraaleita alkaa ilmestyä riveihin. Tämä osoittaa ensinnäkin, että hyvä mies tunnetaan ja että vaaleihin suhtaudutaan asiallisesti ja toiseksi, että toverin silmä on ainakin yhtä tarkka hyvän miehen valinnassa kuin kouluttajankin silmä. Oppilaskunnan toiminnan kannalta on toimihenkilöiden yritteliäisyys aivan ratkaiseva, sillä käytännössä eivät hallituksen ulkopuolella olevat oppilaat ole kovinkaan innokkaita toiminnan järjestelyissä. Tätä seikkaa ei kannata yrittää korjata edes runsailla yleiskokouksilla, sillä niin selvästi se tulee esille.

Pahin vaikeus toiminnan aloittamisessa on luonnollisesti, että aikaisempi kurssi vie kokemukset mennessään. On helppo sanoa, että otetaan selvää edelliseltä kurssilta, miten hommat pannaan pyörimään, mutta sepä ei käykään käden käänteessä. Oppilaskuntatoiminta jää vanhalta kurssilta unhoon kurssijuhlan vielä kestäessä ja useimmiten ovat juuri ne henkilöt, jotka asioihin perehtyivät, tavoittamattomissa RUK:ssa. Siispä jokaisen kurssin on aloitettava rahattomana ja epätietoisena kaikki alusta alkaen. Opettavaistahan se kyllä on, mutta toiminnan tehokkuuden kannalta vähemmän suotavaa.

Verrattessa oppilaskuntaa esim. teinikuntiin tai ylioppilaskuntiin on todettava että ensin mainituissa on kysymys monivuotisesta toiminnasta, jolla on muotoutuneet viihdytys-, harrastus- ja nykyisin myös politiikkaan liittyvät toimintansa. Sen sijaan oppilaskunnassa on kysymys hyvin lyhytaikaisesta järjestöstä, jonka jäsenet eivät monestikaan tunne tarvetta mihinkään toimintaan sen takia, että ns. vapaa-ajan ongelmaa ei ole samassa mielessä kuin siviilissä ja tietty pakonomaisuuden aiheutta-

ma vastareaktio synnyttää vastenmielisyyttä aktiiviseen toimintaan. Lisäksi toimintaa vaikeuttaa usein arvaamattomat palvelustehtävät, jotka sotkiessaan muutaman kerran valmiit suunnitelmat aiheuttavat helposti koko hankkeen romuttumisen.

Merkittävintä kyseisen kurssin toiminnassa oli ns. orjamarkkinatoiminta, jolle on laskettava muutakin arvoa kuin pelkkä rahan kerääminen. Tämä kurssi onnistui erittäin hyvin tässä suhteessa, kontakteja siviilimaailmaan luotiin ja usein hankittiin kokemuksia työstä, jota ei oltu koskaan aikaisemmin tehty.

Toinen oppilaskunnalle perinteisesti kuuluva tehtävä, kurssijuhlan järjestäminen, oli tälle kurssille vaikea sen vuoksi, että luovia kykyjä ja esiintyviä taitelijoita ei joukkoon ollut tullut ainuttakaan. Senpä vuoksi kurssijuhlan järjestäminen muodostui varsin raskaaksi puheenjohtajalle, jonka huoleksi tällaiset jutut viime kädessä tulevat.

Edellä olevasta lyhyestä katsauksestani kuultaa lävitse pessimistinen sävy. Mahdollisia korjauksia tulevaisuutta ajatellen olisivat pienen määrärahan myöntäminen oppilaskuntatoimintaan ja palveluksen yhteyteen palvelusaikana sijoitettu mahdollisuus oppilaskunnan asioiden hoitamiseen. Merkityksensä olisi varmasti myös sillä, että oppilaskunnan toimihenkilöille selvästi määriteltäisiin vapauksia koulutuksen kannalta toisarvoisista palveluksista, jolloin tästä muodostuisi moraalinen velvoite asioiden hoitamiseen ajallaan. Nykyisellään joutuvat toimihenkilöt usein iltalomillaan ja joskus öisin hoitamaan tehtävänsä ja ovat tästä syystä katkeria.

Oppilaskunnan puheenjohtajan tehtävä on ollut vaikein kaikista niistä järjestötehtävistä, joissa olen joutunut olemaan. Kokemuksena se on kuitenkin mielenkiintoinen. Kovin paljon ei oppilaskunta voinut tämän kurssin aikana jäsenilleen antaa. Merkityksensä lienee kuitenkin sillä, että hyvin monille oppilaskunta antoi ensimmäisen kosketuksen yhdistystoiminnan tapaiseen toimintaan.

»EPISODI OPAKSELLA»

Sävel: Kaks' kisälliä

Kaks' korpraalia kerran
lomille asteli,
oli jäivät heillä herran
ja suussa sikari,
he tulit' opakselle
ja silloin kärehti,
"Mit' on nuo myrkkypötköt"
siell' PU ärähti.
.:Kaljaa, kaljaa, kalijahhahhahhah-
haa.:

Nyt käsi lensi lippaan,
paukahti ilmoitus
ei auttanut se mitään
oli tehty munaus.
"Tää vaatii selityksen",
tokaisi vääpeli,
"Sen tarttee olla hyvä,
tai lomat jysähti"
.:Kaljaa, kaljaa, kalijahhahhahhaa.:

Nyt alkoi miettiminen
ja aivot raksutti,
jo ajatukset lensi
ja polvet vapisi
ja maassa yksinänsä
savusi sikarit
PU:ta hämillänsä
tuijotti korpraalit.
.:Kaljaa, kaljaa.:

Sit' kirkastuupi otsa
korpraalin nuoremman
hän alkaa selityksen
tok' hieman ontuvan
"Se on tuota sillä lailla
herra vääpeli,
että eilen vaimo
pojan pulskan synnytti
.:Kaljaa.:

Ei täällä kahdell' markall'
voi juhlaa järjellä,
mutt' kavereiden tähden,
mun täytyi yrittää,
siispä viime rahoillani
mä ostin "Havannaa"
ja aivan huomaamatta
pistettiin palamaan.
.:Kaljaa.:

Jaahah, vai sillä lailla
vääpeli laushti,
ja pilke silmissänsä
hän poikaa katsahti
"no lomillenne menkää,
te herrat korpraalit,
mutta sitä ennen
tarjootte sikaarit.
.:Kaljaa.:

He poistuit' opakselta
nyt kukin taholleen,
jäi vainen yksi miesi
vartiopaikalleen,
Hän taskuhunsa pisti
kaks' pitkää "Havannaa"
ja tuumi: "Kiitos teille,
ja hyvää lomaa vaan"
.:Kaljaa.:

PIKKU ROOPEN TARINA

Jos täytätte mun pakkini
niin tahdon kertoa
tuon draamaattisen tarinan,
joll' ei oo vertoa,
se on laulu pikku pojasta,
Roope nimeltään,
joka täytti kaksikymmentä
ja joutui lähtemään.

Oli tavallinen kasvoiltaan
ja pitkä tukaltaan,
ja kauhujutut kuullut oli
monilta tutuiltaan,
kun astui ohi opaksen,
hän taakseen vilkaisi:
"Sinne tais' jäädä sivilli",
hän hiljaa huokaisi.

Sai Roope oudot varusteet
ja tukka lyheni,
hän poistui, ryömi, hyökkäsi
ja heilui kivääri
sit' vannoi valan juhlanan
hän oli sotilas,
ei itse voinut mitään,
että tehtiin oppilas

On koulu kova, kerrotaan,
ja Roope huomasi,
nuo jutut ovat tosia,
kun usein sippasi.
"Sun rimas' heiluu pahasti",
Roopelle kerrottiin,
"Se saattaa vaikka pudota",
hänelle vihjailtiin.

Ei Roopen rima pudonnut,
vaikk' oli tipalla,
kun kaikki kokeet läpi men'
viimeisell' kerralla,
kuink' moni meistä täällä
on laulun Rooperti,
josta tuli lopultakin
kunnan korpraali

Sanoittanut opilas

Tauno Turunen

I/72 RESERVIALIUPSEERIKURSSIN OPPILAAT

Onnittelten Teitä 03. 08. 1972 reservialiupseerikurssin suorittamisen ja ylennyksen johdosta.

Kurssinne aikana Teille on annettu peruskoulutus ryhmänjohtajan vaativaan tehtävään. Ohjelma on ollut tiivis ja opittavia asioita on niin paljon, jotta Te voisitte tuntea itsenne valmiiksi ottamaan vastaan ryhmänjohtajan taakan kannettavaksenne. Jos asennoiduttu tulevaan tehtäväänne tällä tavoin, teette palveluksen itsellenne ja sille ryhmälle, joka Teille uskotaan.

Johtajan tulee kasvaa tehtävänsä mukaisesti. Kurssin päättyessä Teitä voidaan verrata raakaan omena, joka on maultaan kitkerä, eikä sen siemenet ole itämiskelpoisia. Aikaa myöten omena kypsyy ja kätkee kootaan-sa siemenet, joista voi kasvaa puu. Mutta kaikki omenat eivät suinkaan kypsy yht'aikaa.

Teidän kohdallanne kypsyminen tapahtuu yksiköissä erilaisissa johtajatehtävissä ja kouluttaessanne omaa ryhmääne. Vasta sitten, kun Teille selkiytyy ja omaksutte käsitteet epäitsekkyys, nurkumattomuus, kestävyys, aloitekyky ja vastuuntuntoisuus jokapäiväisessä palveluksessanne, voitte olla varmoja, että Te olette ryhmänjohtajia.

Uskon, että jokainen Teistä tuntee vastuunsa ja pyrkii parhaan kykynsä mukaan täyttämään esimiestenne Teihin asettamat toiveet johtajana ja kouluttajana. Toivon Teille kaikkea hyvää ja menestystä sotilaana ja Lapin jääkärinä, niin nykyisissä kuin tulevissakin tehtävissänne varusmieskautenanne ja sen päätyttyä.

I Asteljoki

Kranaatinheitinkompaniasta tull kärkekomppania. Everstiluutnantti Maunula luovutti kärkekomppanian kivien komppanianpäällikölle luutnantti Velkko Pentille.

Ruotsalaisvierailille esitti Lapin Jääkäripataljoona taistelukoulutuksen harjoituksen vahvennetun komppanian ylläkkö. Ruotsin maavoimien komentaja kenraaliluutnantti Almgren ottaa vastaan harjoituksen johtajan kapteeni Pentti Tikkasen ilmoituksen.

Myös Puolan kansantasavallian puolustusministeri, kenraali Jaruzelskille esitettiin sama harjoitus. Kuvassa puolalaisvieraat seuraamassa harjoitusta.

Lapin Jääkäripataljoona on saanut oman standardinsa. Everstiluutnantti K Maunulalle, standardin suunnittelijalle luovuttaa kapteeni P Tikkanen standardin tekijäkappaleen.

Kesäkuun 9. päivänä luovutti pataljoonan komentaja evi Maunula standardin Sodankyn kunnalle, Sodankylän seurakunnalle, Metsähallituksen Sodankylän hoitoalueelle, Sodankylän Sotilaskotiyhdistykselle, Sodankylän Nismiespiirille, Liikkuvan poliisin Sodankylän komennusryhmälle, Sodankylän Upseerikerholle, Sodankylän Aliupseerikerholle, JP 1-LapJP:n Kilta ry:lle ja Rovaniemen Varuskuntasoyttokunnalle.

Standardi annetaan tunnustuksena myös kunnostautumisesta. Upseerikokelas Matti Sirkka voitti puolustusvoimain mestaruuden uinnissa ja hänelle luovutettiin tästä standardi.

Pataljoonassa on myös urheiltu. Yksiköiden välisen viestisuunnistuksen ensimmäisen osuuden miehet lähössä talpaleelle.

Pataljoona tempasi sotainvalideille Utsjoen Karikasniemellä sotilasestari Aarno Lanton johdolla.

II/72 saapumiserän joukkueiden välisen koulutustarkastuksen parhaaksi joukkueeksi selvisi ylikersantti A Rautaojan joukkue Kranastinheittikomppaniasta. Ylikersantti Rautaoja saa pataljoonan kunniakirjan tunnustuksena joukkueen suorituksesta.

II/72 saapumiserän alokkaat vannovat sotilasvalan Sodankylän kirkossa 27. 7. 72.

Sotilaspastori Ippo Sirkka on siirtynyt eläkkeelle. Hänen Erotessa palveluksesta luovutti pataljoonan komentaja everstiluutnantti Maunula hänelle pataljoonan pienoislipun.

Ylennyksiä Lapin Jääkäripataljoonassa: sotilasmestariksi ylivääpeli Herman Aherto, ylivääpeliksi vääpeli Matti Nikula, vääpeliksi ylikersantti Harry Näyrä, joka puuttuu kuvasta ja ylikersantiksi kersantti Timo Kiveliä.

Kronikat

Majuri Norkola, Kari. Koulun johtaja lähes koko kurssin ajan, mutta oli koululla ainoastaan pari viikkoa. Kurssi ja majuri Norkola eivät ehtineet tulla tutuiksi toisilleen.

Yliuutnantti Asteljoki, Ilkka. Koulun johtajan sijainen ja kurssin loppupuolella koulun johtaja. Piti oppilaita lujasti ohjaksissaan. Joskus ohjakset kulkivat kantapäänkin kautta. Poistutti maanantaisulkeisissa a) suuntaan b) toiseen. Tyypillinen matka sata metriä. "Merhapa kurssi."

Ylivääpeli Suihkonen. Tupa- ja aluepalvelijat totesivat usein varsin piinallisesti ylivääpelin siisteysnormit eivät-

kä huolettomasti punkkaansa aamukiireessä kokoon kyhänneetkään helpolla päässeet. Osasi ärsyttää tehokkaasti lomankipeitä oppilaita. "Omat hautajaiset ovat pätevä syy lomanaihe." "Tässä on taas näitä muistoja." "Käyttäkää nämä litterat jos joskus lomille pääsette." Käskynjakosulkeisten hämmäntävin komento: "Täyskäännös oikeaan päin."

Ylikersantti Vuorentola. Koulun asekaapin suojelija ja koulun varavääpeli. Hiiltyi nopeasti mutta leppyi samaan tahtiin. Tuli kurssin kanssa hyvin toimeen.

Dianoff, Risto. Sodankyläläinen työmies: Melkein yhtä paljon äänessä kuin toverinsa Kumpulainen.

Haltsonen, Jorma. Isojalkainen autoryhmyri, jonka suosio kulmamiehenä hupeni samalla kun askel piteni. Veitettiin joukkueensa viimeiseksi ja sanoi astelevansa sieltä autoon ja ansaittuun lepoon.

Harju, Kalervo. Hiljainen ja rauhallinen poika. Siviilissä työmies. Harrasti urheilua. Menestyi mukavasti ja nousi korpraaliksi hyvissä ajoin.

Harju, O.E.J. "Otto". Sympaattinen jääkäri, joka herätti hilpeyttä suorapuheisena ja hermoilevana tarkka-ampujana. "Niukkanen onkohon se epäterveellistä?"

Jarva, Arttu. Ylioppilas ja kotoisin Pulkkilasta. Oppilaskunnan sihteeri. Tupa Taipaleen toinen puolikurssin korpraali. Tunnollinen tehtävissään.

Kaakinen, Lauri. Hauska mies Haukiputaalta. Kunnostautui kotona ja koulussa, tavalla tai toisella. Taisteli kurssin kuluessa itselleen palosotilaan tittelin.

Kaihua, Markku. Mies, joka kadotti lakkinsa, takkinsa ja saappaansa ja hupeni lopuksi itsekkien. Löytyi yleensä kokonaisuudessaan tyhjästä tuvasta 3.

Kallioniemi, Tuomo. Kuusamolainen korpijääkäri, joka loi uransa ampumalla taulut täyteen reikiä, apuna vahvat lasit ja vakaa käsi.

Kallunki, Kaarlo. Kuusamolainen, joka innokkaasti todisteli kotiseutunsa paremmuutta Sodankylään verrattuna. Oli hetken aikaa pataljoonan parhaan "Lepperin" omistaja. Yllätti ystävänsä kiiltävillä korpraalin jämillä kesken kurssin.

Kolehmainen, Kalervo. Joukkueen kuopus ja kurssin keskonen. Taapersi tarmolla muiden mukana.

Kostamovaara, Heikki. Intoapuhkuva sotapoika Kemijärven kulmalla. Haaveili RUK:sta ja oli vapaaehtoisista aina ensimmäinen. "Herra luutnantti, oppilas Kostamovaara."

Kujala, Jouko. Riski ylkämies Kuusamon suunnasta. Niiti enemmän mainetta kuin suosiota viljelemällä ominatakeista huumoria. "No jo on tosikkoja miehiä."

Kumpulainen, Martti. Lihamies Sodankylästä. Oppilaskunnan huvimestari ja juoksupoika. Aina äänessä. "Voi jietti, kun repii heinää."

Kurvinen, Kauko. Sallalainen seksipeto, joka kulutti aikansa haaveilemalla diplomijääkäriin urasta. "Tuleeko asekkini mukaan."

Kuvaja, Urpo. Ex-sissi ja tuleva ryhmänjohtaja autohallilla. Luonnollisesti alansa parhaita.

Laukka, Ismo. Näppärä, hiljainen aseenkäsittelijä, josta iltaisin tuli innokas selittäjä. Oululainen asfalttijääkäri, joka väitti kestävänsä jopa 2 pulloa olutta.

Lehto, Pentti. Jäyhä sotilas Sirkankylästä. Kiväärijoukkueen rauhallisin mies. Oppilasväpeli, jonka myhäilevät

komennot oli terveellistä ottaa tosissaan. "No niin, asento hm, ojennus." "Eipä tupista Yrmy tullee."

Metsävainio, Jorma. Automaalaja Piteästä. Kultaisen keskittien kuljija, jolle kaverit asettivat kattonopeuden 80 km/t.

Niemi, Seppo. Viisi vuotta elintasosta Ruotsinmaalla taistellut sotaveteraani, joka saavutti suosiota kurssin kullmamiehenä. Puhui söpösti suomea.

Niukkanen, Kari. Yliortiolainen "opetuslapsi" ja amatööriparturi. Tuhlasi aikaansa pesuhuoneessa ja huolehtimalla Oton hygieniasta.

Raatikainen, Matti. Lihamies Ivalosta. Huokaili joskus raskaasti iltalomilta palatessaan.

Suutari-Jääskö, Markus. Entinen sissi ja tuleva "autorhythmyri" ja muutenkin mukava mies. Ujona yksilönä kaihoi kaikkea palvelusta. "Mahtaa pojat sataa syksyllä rantää autonkattoon".

Tikkanen, Jaakko. Rovaniemen poikia. Siviilissä. Ei erottunut joukosta töppäilijänä eikä pingottajana. Teki historiaa syömällä etanan, tosin vahingossa.

Tuovila, Kalevi. "Föörmanni" Ruotsin teollisuudessa, oppilas Suomen armeijassa. Loma-anomuksien ja sätkäpaperin suurkuluttaja.

Turunen, Tauno. Sodankyläläinen geofyysikko. Oppilaskunnan puheenjohtaja ja puolikurssin korpraali. Rauharaakastava mies, joka teki parhaansa, jotta sopu säilyisi.

Vaattovaara, Aimo. Tuimailmeinen ritsamies länsirajalta. Soti loppusotansa kotipuolella pienenä perheriitana. "En mie tiä, pääsis vain lomile."

Vuolukka, Pentti. Mies, jolta ei hymy hyytynyt, tosin kuumalla vähän happani. Ei kantanut pataljoonan murheita, ei paljon muutakaan. "Kerkiäisköhän vetäistä piipullisen."

Luutnantti Pellola, Yrjö. Kiväärilinjan kova kouluttaja. Maalaili mielellään verisiä taistelutilanteita selostaessaan alkutilannetta. Piti huolen siitä, että koulutuksessa oli vauhti päällä ja komensi ainoastaan ansaitut taut. "Kiväärijoukkue, kuunnelkaa."

SISSIJOUKKUE

Luutnantti Schroderus, Kalle. Uljas, tiukkailmeinen sissipäälikkö, joka nautti joukkueensa varauksetonta kunnioitusta. Oli tukevasti maankamaralla (saapas 49), mutta johti joukkojaan korkealta ja sulavasti kiroillen. "Kuunnelkaa tänne."

Kersantti Ollila, Kalevi "Käpy". Tehokas kouluttaja, joka pelkällä malkaisulla kykeni poistuttamaan taakse. Taisteli sissikoulutuksen puolesta eikä vastaan. Sai joukkueen innostumaan sissitaidoista, vaikka moni asia opittiinkin vallan "äksiiisnomaisesti". "Ajai jai jai nyt on yhdestoista hetki."

Hämäläinen, Jorma -52. Puuhamies Muoniosta. Sulava-käytöksinen ja vakaa diplomaatti, joka omaa aurinkoisen hymyn ja korkean otsan. Hoiti asiat poikkeuksesta parhain päin. "Kyllä, käytän jatkuvasti tummia laseja."

Kalaja, Olli -53 Oulu. Kuumapäinen kaupunkisissi ja ympäristöille vaarallinen pommiamatööri. Värikäs, intoa ja voimaa puhkuvaa yllätysten mies, joka tiesi mitä tahtoi. "Olen urheilija, tarvitsen valkuaista."

Kauppila, Keijo -52 Kittilä. Hiljainen sissi, joka oli jatkuvasti sätkäsavuverhon suojassa. Teki sotaharjoituksessa persoonallisen hälytyksen olemalla hiljaa.

Kelloniemi, Jouko -52 Kemijärvi. Lahjakas nälviä, joka terävällä kielellään koetteli jokaisen hermoja. Ja sitten tahti haetaan lisakin kiimamailta. "Eikös niin, korpraali Kouri?" Haaveili hankalista mopolista, jotta tahtia haettais lisakin kiimamailta.

Kempainen, Olavi -49. Terävä taivaalkoskelainen lukko-seppä ja sissijoukkueen ymmärtäväinen esikoinen. Mies,

jonka sanaa arvostettiin, vaikka päivässä paloikin paljon päireitä ja aski norttia.

Kouri, Pentti -53 Rovaniemi. Komea soturi, joka iski parhaiten kotikulmalla ja rättivarastoilla. Lupaava lentäjä, jonka siipiä viivytti heikko suunnistustaito.

Lamminparras, Reino -52 Kemijärvi. Kemijärven ihmemies. Söi ja nukkui hyvin, vaan näkikö kukaan palveluksessa. Teki sairaalan väpelistäkin onnettoman miehen. "Vastanotolle 7.30."

Lipponen, Pertti -52 Kolari. Aina oppositiossa elävä sotilas, purki tarmonsä hurmankiehkuran kasvattamiseen. Opiskeli sotataittoa tutkimalla Jallua ja Kalifornian historiaa. "Älä kärttä."

Mikkola, Kauko -52. Tarmokas talonpoika ja innokas yrittäjä Yli-listä. Kova sissi ja lupsakka isäntämies, joka kunnostautui kasvattamalla voivuorta ja litterapinoa.

Nilivaara, Olavi -52. Promories Kittilästä. Aina paikalla, kun jotain tarjottiin. Johti joukkoja mieluiten sängystä. "Annathan sie minullekhi. . . ."

Ollila, Jaakko -52. Hymypoika Pekkalasta. Aiheutti ylitöitä postinjakajalle. Iltavapaailtoina koesoittoja Kirstiltä kotipuolesta. "Mitä se mulle kuuluu, sopikaa keskenänne."

Peuna, Kari -54. Kaupunkisissi Rovaniemeltä. Miehemme Kantakievarissa Benjamin Böön. Laski leikkiä enemmän kuin ohjesääntö edellytti. Sotaharjoituksessa joukkue juhlitti kurssin kuopuksen mieheksi. "Antaahan hässäkän rauhoittua."

Ravelin, Markus -52 Kolari. Suvannon sukupuoliatleetti. Rajaseudun sissi ja tarmokas tangoexpertti. Armoton tupaissä, joka sovelsi sotataitoja myös Ruotsinmaalla. "Ei tule pojat mithään."

Risto, Atso -52. Rantaleijona. Ei ole miestä laulajaksi luotu, mutta puhe pauhui pikkutunneille saakka. Pelkäsi luutua ja lattiaharjaa ja oli patajloonan rumin mies. "Nä-etkö, se oli sillä tavalla...."

Saarikoski, Tauno -52. Tuhattaituri Pudasjärveltä. Totteli nimeä TJ-Saarikoski. Käytteli sujuvasti sotavälineitä kirjoituskoneesta parturinsaksiin. Tehokas junailija, joka koetti karttaa kaikkea raskasta vastuusta hälytysreppuun. "Onhan se pojat niin."

Tolppi, Reijo -53. Soukka poika Ylitorniolta. Sissin perikuva, ei kuulu, ei näy. Uusi Saarijärven Paavo: puursi paljon, puolet naapurin hyväksi. "Enhän mie pingota."

Vento, Hannu "Varjo" -53. Hilpeä huulenheittäjä Rovaniemen kulmalta. Urheilija vaila liikoja lihaksia. Haaveili lahjasta äidille: "Telamiina tai kaks'." "Täällä ei varjot voimistele."

Ylikoski, Markku -52. Haukansilmä Nivalasta. Äänetön voittaja: tiesi kaiken, taitoi kaiken, ranne rautaa, hermot terästä, nopeus hirveä. Kuitenkin ampui yhden ohi. "Kyllä tässä kohta hiljastakin miestä...., mutta pääasia, että mies viihtyy."

Ylitalo, Seppo -52. Hiljainen kynänikkari Pudasjärveltä. Jysäkkä mies ja samanlaiset uneksinnat: räjäytti sillan joka kolmas yö. "Eihän täällä pyöri lomatkaan."

Yritys, Jari -52. Väärinymmärretty humoristi Kittilästä. On "Yrmyllä" sellainen nauru, että ei tarvitsisi töitä tehdä: pahansuisinkin helyi melkein kyyneliin. "Ole aina viimeinen, mutta älä koskaan myöhästy."

KRH-JOUKKUE

Lutnantti Savenius Rauno, "Sasa". Piti villin murikka-joukkonsa kurissa. Antoi korkeimman krh-matematiikan opetusta havainnollistaen esimerkkejä tarpeen tullen punkkapullojen ja tikkukaramellien hinnoilla.

Kersantti Karjalainen Kauko. Mies, joka sai asiat luitutamaan eikä päästänyt käyrää korkealle. "Käännös oikeaan päin lepoasentolepoasentolepo — ettehan te kerkiä mihinkään — tauko".

Alikersantti Ollikainen Jukka. Hymyilevä hissittelija Kittilästä. Paikalla arkena ja sunnuntaina.

Haarahiltunen Mikko. Pitkä putkimies, joka ei liikoja puhunut eikä purnailut.

Jurvaneu Tuomo. Joukkueen hymypoika ja aina valmis juttukaveri. Taitava livahtamaan oikeissa paikoissa. **Kohtala Heikki.** Joukkueen huuliveikko. Poltti kuitenkin päreensä vähintään joka toinen päivä. Huomasi ilokseen ampumaleirin aikana omistavansa sivet. Ei ottanut kurssin aikana yhtään kunnan juoksuaskelta. Aloitti päivänsä sanomalla: "Mä lähen vastaanotolle".

Laurila Jouko, "Joppe-karhu". Piti villahousuja jalassa koko kesän. Porukan parhaita kiekonpaiskaajia. Marsi kuin gorilla jängällä.

Mattila Hannu, "Roope-karhu". Laskelmoiva geologi ja pitkäkoipinen suunnistaja, joka eteni kurssin läpi tarkasti rastilta rastille.

Myllyaho Esa. Postinkantajan kauhu. Sai pari kirjettä päivässä. Kantojatkuvasti huolta lomistaan, "Kyllä menee hermot, jos taas poltetaan lyhytmatkalisilta lomat".

Nätyinki Erkki, "Rätyнки". Tarinatuulella yhtä hyvin yöllä kuin päivällä. Kova poika piuhakeloja kantamaan.

Pakkanen Osmo, "Atte" joka yritti kalseine käskyineen olla nimensä väärti. Edusti erittäin huumorintajuista ihmistyyppiä.

Perttula Matti. Ovela kaveri, muttei aivan tarpeeksi ovela. Sairasteli kovasti kurssin alkuaikoina ja jäi koulutuksesta jälkeen, mutta sinnikkäästi säilytti paikkansa RAUK:n riveissä.

Petäjaniemi Pekka. Kielimies, joka sekotti sujuvasti suomen, ruotsin ja länsirajan murteen. Väsynyt opiskelija, mutta kantoi vastimensa kunnialla.

Postila Jouni. Siviilikarkuri Sodankylästä. Omasi ihmeellisen taidon nukkua silmät auki. Sai aamulla punkkansa kuntoon ennen kuin muut olivat saaneet silmiään auki.

Suikkanen Sakari. Sakarilla ei reppu paljon painanut. Jaksoi sentään sotaharjoituksiin ja ampumaleirille kantaa muutaman kilon omia eväitään. Yritti kaikin tavoin kiertää kaikki hukit. Jos ei muuten niin kaappiin piiloon. "Kun musta tulee oppilasjohtaja, niin kyllä hukit pyörii".

Turpeinen Jukka. Joukon ainoa savonkielen taitoinen. Ylpeä tästä taidostaan ja siksi puhu leveesti.

PSTJOUKKUE

Ylik Pippola. Kouluttajien ykkösiä. Voitti sympatiame alusta lähtien puolelleen. Harvoja koko kurssilla, jonka pinna kesti kovimmankin raspauksen. Lenkkeili kurssin kolmanneksi kovimman kunnan ja siinä ohessa todellisen panssarikauhuna ohjaili meitä pst:n hienoihin salaisuuksiin. Motto: Hyvä — tosiaan ei varsin muodosteta mitään "bordellia" sinne.

Harmaala Aarno, **Vihanti**. Hiljainen kvsko:n ampuja, jolla oli oma humoristinen näkemyksensä kustakin asiasta. Toimi oppilasvääpelinä, joka pyöritti hugeja jopa ritsoillakin. Toi lomilta paljon evästä, jolla sitten ruokki koko joukkueen. Muisti myös varata mukaan uusia lehtiä ja kasetteja koko kurssille. Mielilukemisto: länkärit ja mieliolotila: tupakkalakkko.

Heikkilä Lasse, **Kemijärvi**. Kuivalle maalle joutunut merimiesparka, joka vatsan kunnossa ollessa uneksi päivät etelän kuumasta auringosta, viileästä oluesta ja tulisista naisista. Kuitenkin suomalaisen sotilaan perikuva — "tekee" ja purnaa. Valveilla ollessaan harrasti myös uintia ja oppilasjohtajien ojentamista. Motto: Turpa kiinne, mitä sie mätiset.

Impola Raimo, **Pyhäjoki**. Minkä taistelijan sissit hänessä menettivätkään. Harhautti jopa jjohtajaa salanimellä Imponen koko kurssin ajan. Kovakuntoinen kuntsari-porukan johtaja. Mieliruoka: päivystys — santsasi kaksi kertaa. Varuste-ehdotus järjestäydyttäessä: nahkaintaat, suntikset ja pakkii.

Kaijanen Esa "Yrmy", Oulu. Kiivasluontoinen tulinen etelän mies sähkövalokaupungista. Uinahti kuukaudeksi oppilasjohtajan virkaan, jota kylläkin kunniakkaasti hoiteli. Oli rakennusallalla siviilissäkin, mutta vasta sotussa kiinnostui puutavarasta. Motto: Kyllähän se on poika virhe.

Kokkaret Markku, Pelkosenniemi. Hiljainen humoristi. Hauska huuli joka tilaisuuteen — poislukien pyöräretket. Ne hän ottaa tosioleudessa. Lepperin lisäksi Nortti on mennyt veriin. Krooninen hammassarvy puolen kurssin ajan. Motto: Hei, pane minunkin nimi TV-katselulistaan.

Kumpuoja Esko, Posio. Viikaslunteinen poskenpaukuttelija, jolta hymy ei hevin hyydy. Suu käy vaikka sinko seisoo. Hallitsee täydellisesti suomenkielen vertaukset ja sanonnat, joita viljeli joka asiaan. Oppilasjohtajana opetti asiat kantapäähän kautta. Tuntee kotomaan Kemistä Rovaniemelle ja takaisin. Motto: Tässähän kohta neule kastuu.

Kähkönen Reijo, Rovaniemi. 2. tuvan atleetti ja humoristi hiljaisuuden jälkeen ja ennenkin. Hiihti itsensä RAUK:iin. Ennako-odotusten mukaan ei huono kesälajeissakaan. Kuntoperiaatteena illan virkku, aamun torkku, se tapa kunnon pitää ja tupangin voimalla loput. Nopeudestaan huolimatta järjestymisessä poikkeuksetta viimeinen. Motto: Köyhää se vain naurattaa, paitsi tupaa lakaistessa: Älä varjo tuputa.

Laurila Erkki, Kemijärvi. Laiskan sutjakka panssarikauhu, joka ei puhu muuta kuin asiaa. Nukkui jo alkuillasta. Myöhemmin ylösnoustessaan tupaa hiljeni. Vartiopalveluksen asiantuntija. Motto: Jaa minä vai?

Lanne Erkki, Helsinki. Mies, jonka mielenrauhaa mikään ei saanut horjumaan. Ensimmäinen oppilasjohtaja ja myös oppilasjohtajien ykkönen. Ajatteli asiat aina kaikkien parhaaksi. Pitkä Lapin "loma" kului sääskien nitistämisessä karatella ja porojen etsimisessä kameran tähtäimeen. Lapin lumossa ei kuitenkaan ranskan taito päässyt unohtumaan. Motto: Helvatti eihän järjesty mistä viel pitäny soittaa. Eihän täss taas ehdi mihinkään.

Moilanen Leo, Raahe. Poika Rautaruukin varjosta, jolle kotiseutu on rakas. Raitis, ei rellu, ei polta, ei hillu. Joukkueen murheiden kantoketjussa viimeinen pitävä lenkki. Opetteli päivittäin tuntemaan tarkan, aikataulut ja loma-ajat. Motto: Lomat painaa.

Ojala Jouko, Rantsila. Rautahermoinen kiiltokuva Zatopek. Säilytti rauhallsuutensa alusta loppuun pinnan-kiristysoperaatiosta toiseen. Pientä huolta tuotti postin kulku. Yöt kuluvat psykologian parissa, jota kävi soveltamassa iltalomilla. Motto: No jaa.

Viisainen Vesa, Rovaniemi. Suuresta tukkuliikkeestä, myynti- ja PR-mies, jolla subliikki pelaa. Mies, jonka huumorintaju oli säästä ja vuorokaudenajasta riippumaton. Öisin Vesan salassa pitämät ajatukset voidaan julkaista sarjassa "Ohuet kirjat" Motto: Pääasia, että mies viihtyy.

Vuolab Niilo, Utsjoki. Tuli mies, pieni varreltaan, vaan ei ääneltään. Aslakkien maasta. Jänkäjääkäri parasta laatua, joka ei eksy muuten kuin kartan ja kompassin kanssa. Käy vääpelin toimistossa muodostamassa oman lomaryhmän ja jonka raha-asiat pankki sotkee ja auto-koulun insssi pilaa. Sotilaana erinomainen, mitä vankkaotteisin ryhmänjohtaja (yhdeksän viikkoa yhtäkyttä). Motto: Vähemmän annan tupakkaa.

*Sodankylän Sotilaskotiyhdistyksen
tervehdys*

LAPIN JÄÄKÄRIPATALJOONALLE

Ravintola Revontuli

SODANKYLÄ

Tanssia ● B-oikeudet
● Ruokaa

**AUTOKOULU
SUOHEIMO**

SODANKYLÄ

Puh. 664

PIKA-PESU

	Avoinna	
Kem. pesu		
Kirjopesu	arkisin	09.00— 17.00
Valkopesu	lauant	10.00— 16.00

Nahkapukineitten välitys

Erikoispesu, matot, ryijyt, verhot j.n.e.

Halvoin hinnoin puh. 212 ja 380/120

MYLLYKOSKEN GRILLI

	Avoinna
Hampurilaiset	iltalomailtoina
Makkarat	klo 19.00—
Lihapiirakat	loman
Porilaiset	päätymiseen.
Nakit	

Ja muuta sen sellaista syrjäkylän
hinnoilla.

KILTA TOIVOO

Muistathan etupyörän

tilauksen

ja

jäsenmaksusi

Terävät

ja

kestävät

puukot

tekee

on tehnyt jo

40 vuoden aikana

**J. MARTTIININ
PUUKKOTEHDAS**

ROVANIEMI

SODANKYLÄN APTEEKKI

Puhelin 44 ja 617

Iltaisin puhelin 618

KORHOSEN PARTURILIIKE

SODANKYLÄ

Rovakairan Sähkö Oy

Veitikantie 6 — Rovaniemi

Puhelin 5771

KIELAS-BAARI

ON HYVÄÄ RUOKAA

ON VIIHTYISÄT ILLAT

SODANKYLÄ

puh. 663

SODANKYLÄN KUNTA

TERVEHTII
LAPIN JÄÄKÄRIPATALJOONAA
JA SEN RIVEISSÄ
PALVELEVIA

FOTO-VALVIO

SODANKYLÄ — PUH. 144

Kaikkea valokuvausalalta. Passikuvat minuutissa. Suoritamme myös valokopiojäljennökset. Kokelaille vänrikin takki ja lakki kuvausta varten.

VALIO

SODANKYLÄ

ESSO-IKONEN

SODANKYLÄ

SODANKYLÄN KAUPPAYHTIÖ

Baari PORONSARVI

SUPERI ASU

SODANKYLÄ

TERÄS oy

LASTENPUKIMO

MAARET

ELSA LEHTINEN
Sodankylä — Puh. 158

LIIKENNOITSIJÄ

YRJÖ UIMANIEMI

LIIKENNOI AIKATAULUJEN MUKAAN
ERI LINJOJA.

MYÖS TILAUSAJOJA.

Sodankylä — Puh. 406

**POHJOISMAIDEN
YHDYSPANKKI OY**

ROVANIEMEN SÄÄSTÖPANKKI

SODANKYLÄN OSUUSKASSA

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

VESTERISEN PUKIMO

SODANKYLÄ — PUH. 83

VALOKUVAAMO

SOTILAIEN KUVAUSKESKUS
(Vänrikin takki)

ROIFOTO

Rovaniemi — Rovakatu 27 — Puh. 3450

MAASEUDULLE POSTIPALVELU

K E M I O Y

METSÄKONTTORI

Sodankylä

Puh. 89 ja 20

K-HALLI PUMPANEN

Sodankylä

VIKEN KONE

KODIN KONEITA YM.

Sodankylä — Puh. 426

Pohjoissuomalainen nuori lukee Kalevaa niin kotona kuin asepalveluksessa, sillä Kalevan neljännesmiljoonasta lukijasta on peräti kolmannes nuoria. (33 % Kalevan lukijoista on 12—24 vuotiaita Suomen Gallup Oy:n Lukijakuntatutkimus -71 mukaan.)

**JOKA PÄIVÄ
KALEVA**

— myös maanantaina.

POHJOIS-SUOMEN YLEISLEHTI — TILAAJAPERHEITÄ JO YLI 67.000.

SOKnykyaikainen,
monipuolinen**KAIKKEA — KAIKILLE**

lapset, nuoret, aikuiset, vanhat, varusmiehet, turistit, paikkakuntalaiset, palvelupaikkamme ovat:

SOKOS-favaratalo

elintarvike-, rauta-, tekstiili-, kemikaallo-, taloustavara- ja urheiluosastot

POLARIS-matkustajakoti**KORONA-baari****SHELL-autohuolto****MYYMÄLÄT**

Varuskunta-alue, Kelujärvi, Torvinen. Syväjärvi, Jeesiö, Vaalajärvi, Orakylä ja Rajala.

SUUR—LAPPI

SODANKYLÄ

**VEITSILUOTO OSAKEYHTIÖ
METSÄOSASTO**

SODANKYLÄN HANKINTA-ALUE

Kello-, kulta- ja silmälasiliike

ANSELMI PULKKINEN

kelloja — kultaa — optiikkaa

Sodankylä — puh. 51

Tervetuloa ostoksille

VÄRI JA TAPETTI**Väinö Simonen**

SODANKYLÄ

PARTURI—KAMPAAMO

MAINOS

Sodankylä — Puh. 472

HARKITESSANNE ASUSTEHANKINTOJA

Tervetuloa sovittamaan meille

Naisten Erikoisliike Pietilä

Sodankylä — Puh. 67

LIHAKUNTA

ROVANIEMI

Puh. 3609

TUULAN KENKÄ

Tervetuloa jouluisille

kenkäostoksille

Puh. Sodankylä 570

Radioliike**EINO KORPI**

SODANKYLÄ

ALJO- KENNEL

Suomenpystykorvan, karjalankarhukoiran ja lapinporokoiran pentuja jatkuvasti myytävänä.

Matti Kuivila

Sodankylä - Lapintie 26 - Puh. 13

JULMA ÖLKKY

Panimomestarimme voimannäyte.
Uusi vahva keskiolut,
Julma Ölkky.
Miehille.

Lapin Kulta Oy

